

دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری

باسمه تعالی

مقدمه:

رساله‌های دکتری باید دارای عمق تخصصی کافی در سطح استانداردهای ملی و بین‌المللی بوده و معطوف به حل نیازهای واقعی کشور باشد. این دستورالعمل با عنایت به ماده ۴۷ آیین‌نامه آموزشی دوره دکتری (PhD) سال ۱۴۰۲ و ماده ۳۴ آیین‌نامه آموزشی دوره دکتری (PhD) سال ۱۳۹۷ و در راستای تبیین و تسهیل شرایط کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری دانشگاه شهید بهشتی تدوین شده است؛ که از تاریخ تصویب برای ورودی‌های سال ۱۴۰۲ به بعد لازم الاجرا می‌باشد.

کلیه دستورالعمل‌های پیشین مربوط به دانشجویان ورودی قبل از سال ۱۴۰۲ از تاریخ تصویب این دستورالعمل ملغی می‌گردد و این دسته از دانشجویان مشمول مفاد تبصره ۱ ماده ۲ دستورالعمل ورودی‌های سال ۱۳۹۰ به بعد دانشگاه خواهند بود.

ماده ۱: تعاریف

وزارتین: در این دستورالعمل وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی به اختصار «وزارتین» خوانده می‌شود.

نشریه علمی: نشریه‌های علمی داخلی به پنج رتبه بین‌المللی الف، ب، ج و د و نشریه‌های علمی خارجی در دو نمایه بین‌المللی JCR¹ و SJR² و به چهار رتبه Q¹، Q²، Q³ و Q⁴ تقسیم می‌شوند. رتبه نشریه در زمان ارسال مقاله در نظر گرفته می‌شود.

فهرست معتبر: نشریه‌های علمی معتبر بین‌المللی که از نظر کارگروه اعتبارسنجی کیفیت و اعتبار لازم را دارند.

فهرست عالی: زیرمجموعه‌ای برتر از نشریه‌های معتبر که کارگروه اعتبارسنجی نشریات آن را تعیین می‌کند.

فهرست نامعتبر: فهرست نشریه‌هایی که در ارزیابی وزارتین یا کارگروه اعتبارسنجی دانشگاه فاقد اعتبار تشخیص داده شده‌اند. به مقاله‌های چاپ یا پذیرفته‌شده در نشریه‌های این فهرست امتیازی تعلق نخواهد گرفت.

فهرست انتشارات نامعتبر: براساس تصمیم کارگروه اعتبارسنجی دانشگاه همه نشریه‌های چاپ‌شده توسط این گروه از انتشارات، نشریه‌های نامعتبر شناخته می‌شوند.

¹ Journal Citation Report (JCR)

² Scimago Journal Rank (SJR)

دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری

فهرست نشریه‌های جعلی: نشریه‌هایی که نام و نشان علمی نشریه‌های معتبر را جعل کرده‌اند و با ظاهرسازی دروغین اعم از قراردادن آرشیو مقاله‌های نشریه اصلی، درج شماره استاندارد بین‌المللی پیاپی (شاپا)³ نشریه اصلی و یا ثبت دامنه با نام نشریه یا به هر نحوی با فریب پژوهشگران در پی سودجویی و سوء استفاده مالی هستند.

فهرست نشریه‌های خاکستری: تمام نشریه‌هایی که در فهرست‌های بالا قرار ندارند نشریه‌های خاکستری نامیده می‌شوند.

ماده ۲: شرایط کسب کفایت دستاوردها

کیفیت و کمیت کار ارائه شده توسط دانشجو باید به تأیید استاد راهنما و شورای پژوهشی دانشکده یا پژوهشکده رسیده باشد، همچنین این کار باید نشان‌دهنده حداقل یک و نیم سال فعالیت پژوهشی مستمر او باشد (ضمن رعایت مفاد ماده ۱۴ آیین نامه و شیوه نامه اجرایی مقطع دکتری). شرط لازم برای اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی هر دانشجوی دکتری چاپ حداقل دو مقاله علمی پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات معتبر با درجه الف و ب مورد تأیید معاونت پژوهشی وزارتین یا نشریات نمایه شده بین‌المللی معتبر مورد تأیید دانشگاه است. همچنین دانشگاه می‌تواند مواردی همچون نظریه پردازی چاپ کتاب، ثبت اختراع داخلی در مراجع رسمی ثبت اختراع کشور را در چارچوب ساز و کار پیش بینی شده در تبصره ۹ و ۱۰ همین ماده را جایگزین مقاله دوم نماید.

تبصره ۱: دانشجویان ورودی قبل از سال ۱۴۰۲، در صورت داشتن حداقل چاپ یک مقاله علمی-پژوهشی و کسب حداقل ۵ امتیاز بر اساس جدول آیین‌نامه ارتقا، مجاز به دریافت تأییدیه کفایت دستاوردهای پژوهشی خواهند بود. (در صورتی که اسم افرادی غیر از تیم راهنمایی و مشاوره رساله در مقاله وجود داشته باشد، ضریب سهم دانشجو بر اساس جدول تعیین ضرایب آیین‌نامه ارتقا تعیین خواهد شد. در این مورد، در محاسبه ضریب، تنها دانشجو و افرادی که عضو تیم راهنمایی و مشاوره نیستند، در نظر گرفته خواهند شد و تیم راهنمایی و مشاوره در محاسبه ضریب در نظر گرفته نخواهند شد.)

تبصره ۲: اخذ DOI «شناسه برنمود دیجیتال»⁴ فعال به همراه نامه پذیرش معادل چاپ مقاله محسوب می‌شود.

³ International Standard Serial Number (ISSN)

⁴ Digital Object Identifier (DOI)

دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری

تبصره ۳: اعتبار نشریات بین المللی باید به تأیید معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه و طبق فهرست نشریات عالی یا نشریات معتبر دانشگاه باشد. نشریات خارج از فهرست های دانشگاه برای بررسی و تأیید به شورای اعتبارسنجی نشریات ارجاع می شود تا تأیید یا عدم تأیید آنها محرز شود.

تبصره ۴: رتبه نشریه های بین المللی با توجه به موضوع تخصصی مقاله در نظر گرفته می شود.

تبصره ۵: ملاک رتبه نشریات زمان ارسال مقاله در نظر گرفته می شود.

تبصره ۶: نویسندۀ مسئول مکاتبات باید دانشجو یا از اعضای تیم راهنمایی رساله باشد و مقاله در سامانه مدیریت نشریات علمی و با نام کاربری ایشان ثبت شده باشد.

تبصره ۷: مقاله های که عضو تیم راهنمایی از اعضای هیئت تحریریه، مدیر مسئول، سردبیر و مدیر داخلی نشریه باشند، مورد تأیید قرار نخواهند گرفت.

تبصره ۸: در خصوص دانشجویان دکتری ورودی سال ۱۴۰۲ و بعد از آن، مقالات مستخرج از رساله می بایست صرفاً با مشارکت اعضای تیم راهنمایی (استاد راهنما و حسب مورد، استاد یا اساتید مشاور) تهیه و تنظیم شوند و درج نام اشخاص خارج از این تیم به عنوان نویسنده، مجاز نمی باشد؛ در مواردی که اعضای تیم راهنمایی در قالب فرصت مطالعاتی مصوب و مرتبط با موضوع رساله در فرآیند تدوین مقاله مشارکت داشته باشند، یا مشاوران صنعتی در چارچوب همکاری های رسمی و مصوب بین دانشگاه و صنعت در انجام رساله نقش مستقیم و مؤثر ایفا نموده باشند با تأیید شورای آموزشی دانشگاه درج نام ایشان به عنوان نویسنده، بلامانع خواهد بود.

تبصره ۹: اختراع ملی باید به تأیید سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران رسیده باشد و اختراع بین المللی باید از کشورهای ژاپن، آمریکا یا اروپا تأیید نهایی گرفته باشد.

تبصره ۱۰: مواردی همچون نظریه پردازی، چاپ کتاب مستخرج از رساله پس از تأیید در واحد و کارگروه پژوهشی معاونت پژوهشی دانشگاه و تأیید در شورای انتشارات دانشگاه مورد تأیید خواهد بود.

تبصره ۱۱: پس از تأیید دستاوردهای پژوهشی دانشجوی دکتری توسط استاد راهنما، گروه آموزشی و شورای پژوهشی واحد، تأیید نهایی در معاونت پژوهشی دانشگاه انجام می شود و نتیجه جهت اقدامات بعدی به معاونت آموزشی دانشگاه و واحد اعلام خواهد شد.

تبصره ۱۲: تغییر در اعضای تیم راهنمایی، در صورت تأیید در طرحواره دانشجو یا ارائه نامه رسمی از معاونت آموزشی دانشگاه، قابل قبول خواهد بود.

دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری

تبصره ۱۳: دانشجویان موظفاند پس از تأیید دستاوردهای پژوهشی، نسبت به درخواست صدور مجوز دفاع اقدام نمایند.

تبصره ۱۴: فاصله زمانی بین تأیید کفایت دستاوردهای پژوهشی و ارائه درخواست مجوز دفاع نباید بیش از شش ماه باشد

ماده ۳: نحوه درج نام و آدرس نویسندگان مقالات:

در این دستورالعمل، مقالاتی قابل محاسبه است که دانشجوی نویسنده اول مقاله بوده (بدون در نظر گرفتن تیم راهنمایی) و نویسنده مسئول می تواند در هر مقاله دانشجو یا عضو تیم راهنمایی رساله (اساتید راهنما یا مشاور) باشد و فقط دانشگاه شهید بهشتی به عنوان آدرس دانشجو ذکر شده باشد و وابستگی سازمانی دانشجو به دانشگاه صریحا درج شده باشد.

تبصره ۱۵: در رشته‌هایی که بر اساس قواعد و رویه پذیرفته شده بین المللی، ترتیب نام نویسندگان در مقاله بر مبنای حروف الفبا یا عرف رایج در آن رشته تعیین می شود، با تأیید شورای پژوهشی واحد و کمیسیون تخصصی مربوطه، این مقالات می توانند در ارزیابی کفایت دستاوردهای پژوهشی دوره دکتری مورد پذیرش قرار گیرند.

تبصره ۱۶: اگر مقاله مستخرج از فعالیت های پژوهشی مرتبط با رساله در دوره فرصت مطالعاتی دانشجو در دانشگاه دیگری یا مربوط به فعالیت پژوهشی در قالب قرارداد (آموزشی/پژوهشی) با دانشگاه باشد، درج نام و آدرس آن دانشگاه یا مرجع طرف قرارداد به عنوان آدرس دوم بلامانع است.

تبصره ۱۷: شایان ذکر است که اعضای تیم راهنمای رساله، در مقالات مستخرج از رساله دانشجو مجاز به درج آدرس دوم نخواهند بود.

ماده ۴: نحوه درج آدرس دانشگاه:

نحوه درج آدرس دانشگاه باید طبق الگوی نحوه آدرس دهی مقاله ها مصوب شورای پژوهشی دانشگاه باشد.

دستورالعمل اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری

ماده ۵: درخواست از هیات داوران رساله:

شرایط مذکور، حداقل شرایط مورد انتظار دانشگاه برای اعلام کفایت دستاوردهای پژوهشی دانشجویان دکتری است و از هیات داوران جلسه دفاعیه درخواست می‌شود، اعطای درجه عالی به رساله در صورت حصول دستاوردهای پژوهشی در سطح عالی، صورت پذیرد.

ماده ۶:

دستورالعمل حاضر مشتمل بر ۶ ماده و ۱۷ تبصره، با هدف بازنگری در دستورالعمل‌های پیشین، در تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۴ در معاونت پژوهشی دانشگاه مورد بازبینی قرار گرفت و متعاقباً در تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۱ در شورای پژوهشی دانشگاه بررسی شد. این دستورالعمل در تاریخ ۱۴۰۴/۱/۲۶ در جلسه شورای آموزشی دانشگاه مطرح و بررسی گردید و نهایتاً در تاریخ ۱۴۰۴/۲/۳۰ با تأیید نهایی معاونت آموزشی و معاونت پژوهشی دانشگاه، به تصویب رسید.

این دستورالعمل ز تاریخ تصویب لازم الاجرا می باشد.